

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 4. jūlijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mits un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 108/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma secināms, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Administratīvās atbildības likuma 168. un 169. pantu (turpmāk arī – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 91. un 92. pantam;

1.2. atzīt, ka apstrīdēto normu piemērošana Pieteikuma iesniedzējam ir radījusi Satversmes normu pārkāpumu;

1.3. noteikt, ka Pieteikuma iesniedzējam ir tiesības administratīvā pārkāpuma lietā lūgt tiesvedības atsākšanu vai arī termiņa atjaunošanu sūdzības iesniegšanai.

2. Administratīvās atbildības likuma 168. pants nosaka administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas kārtību. Savukārt šā likuma 169. pants paredz sūdzības iesniegšanas termiņa atjaunošanas kārtību.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas kompetence ir noteikta Satversmes 85. pantā, kā arī Satversmes tiesas likuma 1. un 16. pantā. Satversmes tiesas likuma 16. pantā ir izsmeļoši uzskaitītas Satversmes tiesā izskatāmās lietas.

Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts paredz, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta Administratīvās atbildības likuma normu atbilstība Satversmei. Līdz ar to šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Savukārt šā lēmuma 1.2. un 1.3. apakšpunktā norādītie prasījumi nav piekritīgi Satversmes tiesai, jo tai ar likumu nav piešķirta kompetence veikt iestādes pieņemto lēmumu tiesiskuma kontroli, kā arī piešķirt personai tiesības lūgt tiesvedības atsākšanu vai arī procesuālā termiņa atjaunošanu sūdzības iesniegšanai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā šo uzskatu pamatot.

Personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja, pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētas pamattiesības un, otrkārt, tieši apstrīdētā norma personai aizskar šīs Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03*

5. punktu).

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka viņš ir saukts pie administratīvās atbildības. Pieteikuma iesniedzējs ir vērsies Valsts policijā ar iesniegumiem, kuros lūgts atjaunot procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu, tomēr Valsts policija viņa lūgumu noraidīja. Pieteikuma iesniedzējs Valsts policijas lēmumu pārsūdzēja tiesā, bet tā viņa sūdzību noraidīja.

Pieteikuma iesniedzēja ieskatā tiesa apstrīdētās normas viņam piemēroja formāli, neveicot individuālu apstākļu izvērtējumu. Proti, tiesa, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, neatjaunoja procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai, lai gan procesuālā termiņa atjaunošanai pastāvējis objektīvs pamats. Tiesa pārkāpa arī tiesiskās vienlīdzības principu, jo līdzīgās situācijās citās lietās tiesa lēmusi procesuālo termiņu atjaunot. Tādējādi ar apstrīdētajām normām aizskartas viņam Satversmes 1., 91. un 92. pantā ietvertās pamattiesības.

Pieteikumā ir norādīti lietas faktiskie apstākļi, kā arī pausts Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par apstrīdēto normu piemērošanu konkrētajā situācijā. Tomēr šādi apsvērumi nevar būt pamats lietas ierosināšanai Satversmes tiesā, jo tā nepārvērtē tiesību normu piemērošanas un interpretācijas jautājumus (*sal. sk. Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*).

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā un sestās daļas 1. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 108/2025).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis